



## Besluit

Ons kenmerk : ACM/UIT/633730  
Zaaknummer : ACM/23/187189  
Datum : 22 november 2024

# Tarievenbesluit N.V. RENDO Elektriciteit 2025

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 41c, eerste lid, Elektriciteitswet 1998

## Inhoud

<b>1. Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>2. Achtergrond en systematiek</b>	<b>5</b>
2.1. Achtergrond	5
2.2. Systematiek	5
<b>3. Procedure voor de totstandkoming van dit besluit</b>	<b>6</b>
<b>4. Totstandkoming van de tarieven</b>	<b>7</b>
4.1. Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties	7
4.1.1. Toepassing van de wettelijke formule	7
4.1.2. Bijzondere investeringen en de verwerving van bestaande netten	8
4.1.3. Schatting inkoopkosten transport 2025	8
4.1.4. Conclusie	8
4.2. Tariefcorrecties	8
4.2.1. Correctie inkoopkosten transport 2023	9
4.2.2. Nacalculatie gewijzigd methodebesluit 2022-2024	10
4.2.3. Nacalculatie netverliezen elektriciteit 2023	11
4.2.4. Volumecorrectie voorschot nacalculatie netverliezen elektriciteit 2022	13
4.2.5. Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen 2023	14
4.2.6. Nacalculatie invoeding 2023	14
4.2.7. Conclusie	15
4.3. Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties	15
4.4. Wijzigingen rekenvolumes 2022-2026	16
4.4.1. Gewijzigd methodebesluit	16
4.4.2. Buiten toepassing laten volumecorrectieregeling	16
<b>5. Beoordeling van het tarievenvoorstel</b>	<b>18</b>
5.1. Toetsingskader	18
5.2. Beoordeling van het voorstel	19
5.3 Conclusie	19
<b>6. Dictum</b>	<b>20</b>
<b>Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2025</b>	<b>21</b>
<b>Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2025</b>	<b>22</b>
<b>Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen</b>	<b>23</b>

## 1. Inleiding

1. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) stelt met dit besluit de tarieven vast die N.V. RENDO (hierna: RENDO) met ingang van 1 januari 2025 ten hoogste in rekening mag brengen voor het uitvoeren van haar wettelijke taken, zoals genoemd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Dit zijn onder meer het in werking hebben en onderhouden van de netten, het waarborgen van veilig en betrouwbaar transport van elektriciteit en het verzorgen van aansluitingen.
2. Het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBb) heeft op 4 juli 2023 het methodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit 2022-2026 vernietigd en daarbij bepaald dat de ACM een gewijzigd methodebesluit moet nemen met inachtneming van de uitspraak van het CBb.<sup>1</sup> De ACM heeft op 14 december 2023 een gewijzigd methodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit 2022-2026 (hierna: het gewijzigde methodebesluit) vastgesteld.<sup>2</sup> De ACM heeft ambtshalve een gewijzigd x-factor, q-factor en rekenvoluminabesluit 2022-2026 (hierna: gewijzigde x-factorbesluit) voor RENDO vastgesteld op basis van het gewijzigde methodebesluit.<sup>3</sup> De ACM stelt de toegestane inkomsten voor de regionale netbeheerders elektriciteit in 2025 in dit tarievenbesluit voor het eerst vast op basis van het gewijzigde methodebesluit en het gewijzigde x-factorbesluit. De ACM berekent tevens in dit tarievenbesluit voor de jaren 2022, 2023 en 2024 het verschil tussen de inkomsten op basis van het gewijzigde methodebesluit en de inkomsten op basis van het oorspronkelijke methodebesluit. Als gevolg van het gewijzigde methodebesluit wijzigen ook de rekenvolumes voor de reguleringsperiode 2022-2026. De impact daarvan op de tarieven wordt nader toegelicht in paragraaf 4.4.
3. De ACM calculeert inkomstenverschillen in beginsel zo veel mogelijk in één keer in dit tarievenbesluit na, op grond van artikel 41c, vijfde lid, van de E-wet. De inkomstenverschillen als gevolg van het gewijzigde methodebesluit leiden echter tot een dusdanig omvangrijke nacalculatie, dat de ACM het in het kader van tariefstabiliteit onwenselijk acht dat deze nacalculatie in één tarievenjaar wordt verrekend. Vooruitlopend op het inmiddels vastgestelde gewijzigde methodebesluit heeft de ACM daarom een voorschot op een gedeelte van de geschatte omvang van deze nacalculatie in de tarieven voor 2024 opgenomen. De ACM verrekent het resterende deel van het definitieve nacalculatiebedrag gelijkmatig over de tarieven 2025 en 2026. In paragraaf 4.2 wordt deze keuze nader toegelicht.
4. De ACM heeft in de tarievenbesluiten 2022 tot en met 2024 gewezen op de uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJ EU)<sup>4</sup> over de onafhankelijkheid van een nationale regulerende instantie (hierna: NRI) bij de vaststelling van de aansluit- en transporttarieven. Uit deze uitspraak volgt dat de wetgever niet mag voorschrijven hoe een NRI invulling geeft aan deze bevoegdheid. Dit is aan de NRI zelf.<sup>5</sup> De ACM is bij de vaststelling van de tarieven in het tarievenbesluit RENDO elektriciteit 2022 en 2023 inhoudelijk niet afgeweken van de bestaande regelgeving en de reguleringsmethode die zij eerder heeft ontwikkeld en vastgelegd in het methodebesluit en het x-factorbesluit. Vanaf het tarievenbesluit elektriciteit 2024 laat de ACM in dit verband de volumecorrectieregeling buiten toepassing. De ACM past deze wijziging ook op de tarieven van 2025 toe. De ACM licht deze wijziging verder toe in paragraaf 4.4 van dit besluit.
5. In dit besluit licht de ACM eerst de achtergrond en systematiek van de tariefregulering toe (hoofdstuk 2), gevolgd door een beschrijving van de procedure voor de totstandkoming van dit besluit (hoofdstuk 3) en de totstandkoming van de tarieven (hoofdstuk 4). Vervolgens beoordeelt de ACM het tarievenvoorstel van de RENDO (hoofdstuk 5). Daarna stelt de ACM de tarieven vast in het dictum (hoofdstuk 6). Dit besluit bevat daarnaast drie bijlagen. Bijlage 1 betreft de rekenmodule waarmee de toegestane inkomsten voor het jaar 2025 worden berekend. In bijlage 2 zijn de tarieven voor het jaar 2025 opgenomen. Beide bijlagen zijn Excelbestanden die de ACM publiceert op [www.acm.nl](http://www.acm.nl). Bijlage 3 bevat de relevante wettelijke bepalingen

---

<sup>1</sup> CBb 4 juli 2023, ECLI:NL:CBB:2023:321.

<sup>2</sup> Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725.

<sup>3</sup> Besluit van de ACM van 29 maart 2024, met kenmerk ACM/UIT/610702 en zaaknummer ACM/23/187275.

<sup>4</sup> HvJ EU 2 september 2021, ECLI:EU:C: 2021:662.

<sup>5</sup> Zie: 'Uitspraak Europees hof heeft gevolgen voor energietaken van de ACM', gepubliceerd op 29 november 2021, [acm.nl](http://acm.nl).

en beleidsregels voor het vaststellen van de tarieven. De bijlagen van dit besluit vormen een integraal onderdeel van dit besluit.

## 2. Achtergrond en systematiek

### 2.1. Achtergrond

6. Elektriciteit wordt getransporteerd via elektriciteitsnetten. De regionale netbeheerder voert wettelijke taken uit voor het door hem beheerde net. Het gaat om de taken zoals neergelegd in artikel 16, eerste lid, met uitzondering van onderdeel p, van de E-wet. RENDO voert deze taken uit op een regionaal elektriciteitsnet. Deze regionale netbeheerder heeft een wettelijk monopolie. Om ervoor te zorgen dat de afnemer niet te veel betaalt, stelt de ACM de tarieven vast die RENDO ten hoogste in rekening mag brengen voor de hierboven genoemde wettelijke taken (hierna gezamenlijk: aansluit- en transporttarieven). Met dit besluit stelt de ACM de aansluit- en transporttarieven vast voor RENDO voor het jaar 2025.

### 2.2. Systematiek

7. De aansluit- en transporttarieven komen als volgt tot stand. Allereerst stelt de ACM de methode van regulering voor de regionale netbeheerders vast in een methodebesluit. De ACM heeft de methode van regulering voor de periode 2022-2026 voor de regionale netbeheerders elektriciteit vastgesteld in het gewijzigde methodebesluit van 14 december 2023.<sup>6</sup> Dit methodebesluit is van toepassing op dit tarievenbesluit. Met de methode van regulering beoogt de ACM de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de doelmatige kwaliteit van de uitvoering van deze taken te bevorderen.<sup>7</sup> De ACM stelt de verwachte efficiënte kosten vast, inclusief een redelijk rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is. Daarbij is het van belang dat een regionale netbeheerder voldoende ruimte heeft om te investeren in (i) doelmatige transportkwaliteit, (ii) voorzieningszekerheid en (iii) duurzaamheid.<sup>8</sup>
8. Op basis van het gewijzigde methodebesluit worden de x-factor, q-factor en rekenvolumina vastgesteld. Dit gebeurt voor iedere regionale netbeheerder afzonderlijk. Voor RENDO zijn de x-factor, q-factor en rekenvolumina voor de reguleringsperiode 2022-2026 vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit van 29 maart 2024.<sup>9</sup>
9. Om de tarieven vast te stellen, berekent de ACM eerst de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties. Deze worden berekend met de formule uit artikel 41b, eerste lid onderdeel d, van de E-wet en de relevante toevoegingen als bedoeld in artikel 41b, eerste en tweede lid, van de E-wet. Vervolgens bepaalt de ACM welke tariefcorrecties hierop moeten worden aangebracht om zo tot de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te komen.
10. De totale inkomsten inclusief tariefcorrecties zijn de inkomsten die de regionale netbeheerder op basis van de rekenvolumina maximaal met de transport- en aansluittarieven mag verdienen. De regionale netbeheerder moet op grond van artikel 41b, eerste lid, van de E-wet, een voorstel voor deze tarieven indienen. De ACM beoordeelt dit tarievenvoorstel en stelt vervolgens de tarieven vast.
11. Voor een uitgebreide toelichting van de systematiek en de samenhang tussen de bovengenoemde besluiten verwijst de ACM naar hoofdstuk 3 van het gewijzigde methodebesluit.

---

<sup>6</sup> Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725.

<sup>7</sup> Artikel 41, eerste lid, van de E-wet.

<sup>8</sup> Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummer 50.

<sup>9</sup> Besluit van de ACM van 29 maart 2024, met kenmerk ACM/UIT/610702 en zaaknummer ACM/23/187275.

### 3. Procedure voor de totstandkoming van dit besluit

12. De regionale netbeheerder dient vóór 1 oktober een tarievenvoorstel aan de ACM te sturen, conform artikel 41b, eerste lid, van de E-wet.
13. Veel van de gegevens die de ACM gebruikt voor het berekenen van de (correcties op de) inkomsten van RENDO komen uit de reguleringsdata die RENDO jaarlijks aan de ACM verstrekt. De ACM heeft de reguleringsdata van het jaar 2023 ontvangen op 30 mei 2024. Voor het vaststellen van dit besluit is de ACM onder meer van deze gegevens uitgegaan.
14. De ACM heeft op 8 mei 2024 en 4 juni 2024 de conceptberekeningen voor specifieke correcties aan de regionale netbeheerders toegezonden. De ACM heeft de regionale netbeheerders tot respectievelijk 31 mei 2024 en 21 juni 2024 de tijd geven om te reageren op de conceptberekeningen voor deze specifieke correcties.
15. De ACM heeft op 16 mei 2024 en 29 augustus 2024 informele bijeenkomsten met alle regionale netbeheerders georganiseerd. Tijdens de bijeenkomsten zijn de berekening van de totale inkomsten en de correcties voor het jaar 2025 besproken. Ook is besproken hoe deze inkomsten en correcties verdeeld worden over de transport- en aansluittarieven.
16. De ACM heeft op 12 juli 2024 een concept rekenmodule van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties aan de regionale netbeheerders toegestuurd. Deze module is een Excelbestand waarin voor iedere regionale netbeheerder de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties worden berekend. De ACM heeft alle regionale netbeheerders in de gelegenheid gesteld om tot en met 16 augustus 2024 te reageren op de concept rekenmodule.
17. Op 12 september 2024 heeft de ACM de definitieve rekenmodule aan de regionale netbeheerders gestuurd. Op dezelfde datum heeft de ACM een tarievenmodule aan RENDO gestuurd ten behoeve van het indienen van het tarievenvoorstel. De tarievenmodule is een Excelbestand waarin de regionale netbeheerder de voorgestelde tarieven kan invullen. De ACM heeft RENDO verzocht de tarievenmodule in te vullen conform de invulinstructie.
18. Op 27 september 2024 heeft de ACM het eerste tarievenvoorstel van RENDO ontvangen. De ACM heeft het tarievenvoorstel op 4 oktober 2024 gepubliceerd op haar website ([www.acm.nl](http://www.acm.nl)), waarbij bedrijfsvertrouwelijke gegevens onleesbaar zijn gemaakt.
19. De ACM heeft belanghebbenden in de periode van 4 tot en met 18 oktober 2024 in de gelegenheid gesteld een reactie te geven, ten behoeve van de vaststelling van de tarieven. De ACM heeft daarop geen reacties ontvangen.
20. De ACM heeft op 22 oktober 2024 RENDO verzocht een nieuw tarievenvoorstel in te dienen, omdat het tarievenvoorstel niet voldoet aan de hieraan gestelde vereisten. Op 25 oktober 2024 heeft de ACM een herzien voorstel ontvangen dat wel aan de vereisten voldoet.

## 4. Totstandkoming van de tarieven

21. De tarieven die de ACM vaststelt komen tot stand in vijf stappen. De eerste stap betreft de berekening van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.1). De tweede stap omvat de berekening van de hoogte van de tariefcorrecties (paragraaf 4.2). De derde stap betreft de vaststelling van de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties (paragraaf 4.3). De vierde stap beschrijft de wijzigingen in de rekenvolumes voor de huidige reguleringsperiode, waaronder hoe de volumecorrectieregeling buiten toepassing wordt gelaten (paragraaf 4.4). Ten slotte volgt de beoordeling van het tarievenvoorstel (hoofdstuk 5). Een cijfermatige uitwerking van de berekening van de totale inkomsten inclusief correcties staat in bijlage 1 van dit besluit. De tarieven zijn te vinden in bijlage 2 van dit besluit.

### 4.1. Totale inkomsten exclusief tariefcorrecties

22. De totale inkomsten exclusief tariefcorrecties van RENDO voor 2024 op basis van het gewijzigde methodebesluit zijn het startpunt voor de berekening van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties voor 2025. Deze inkomsten exclusief tariefcorrecties bestaan uit:
- de toepassing van de wettelijke formule (artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet);
  - de doelmatige kosten en investeringen (artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet);
  - de doelmatige kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen (artikel 41b, eerste lid, onderdeel g, van de E-wet);
  - een schatting van de inkoopkosten voor transport in het jaar 2024 (artikel 41b, tweede lid, eerste volzin, van de E-wet).

#### 4.1.1. Toepassing van de wettelijke formule

23. De wettelijke formule in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet luidt als volgt:

$$TI_t = \left( 1 + \frac{cpi - x + q}{100} \right) TI_{t-1}$$

waarbij

$TI_t$  de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar  $t$ , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar  $t$  en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

$TI_{t-1}$  de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar  $t$ , te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar  $t-1$  en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

$cpi$  de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar  $t$ , en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar  $t$ , zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

$x$  de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

$q$  de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

24. De ACM berekent de totale inkomsten van het voorafgaande jaar in bijlage 1 van dit besluit. Voor de toepassing van de wettelijke formule gaat de ACM uit van de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties en de schatting voor de inkoopkosten voor transport voor het jaar 2024. Uit de berekening volgt dat de totale inkomsten voor 2024 EUR 11.914.261 bedragen. Dit is  $TI_{t-1}$  zoals bedoeld in randnummer 23.

25. De ACM baseert zich op de meest recente gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (hierna: CBS) voor de bepaling van de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex die de ACM hanteert voor het jaar 2025 bedraagt 3,6%.
26. De ACM heeft de x-factor en de q-factor voor de periode 2022-2026 vastgesteld in het gewijzigde x-factorbesluit. De x-factor voor RENDO is vastgesteld op – 3,22 per jaar. De q-factor is vastgesteld op – 0,04 per jaar. Uit toepassing van de wettelijke formule volgt dat de totale inkomsten 2025 EUR 12.722.048 bedragen. Dit is  $TI_t$  zoals bedoeld in randnummer 23. Dit bedrag wordt naar verhouding aan de tariefruimte voor zowel de transportdienst als de aansluitdienst toegekend. De verhouding wordt vastgesteld op basis van de inkomstenverdeling tussen het transportdomein en het aansluitdomein uit het tarievenbesluit van het voorgaande jaar.

#### 4.1.2. Bijzondere investeringen en de verwerving van bestaande netten

27. De ACM heeft RENDO verzocht de gemaakte doelmatige kosten voor bijzondere investeringen (artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet) en de gemaakte doelmatige kosten voor de verwerving van een bestaand net (artikel 41b, eerste lid, onderdeel g, van de E-wet) op te geven. RENDO heeft hiervan geen opgave gedaan.

#### 4.1.3. Schatting inkoopkosten transport 2025

28. De ACM maakt een schatting van de inkoopkosten voor transport die andere netbeheerders bij de regionale netbeheerder in rekening zullen brengen in 2025 (artikel 41b, tweede lid, van de E-wet). De ACM past de wettelijke formule van artikel 41b, eerste lid, van de E-wet niet op deze schatting toe.
29. Voor de reguleringsperiode 2022-2026 heeft de ACM bepaald dat de inkoopkosten voor transport jaarlijks worden geschat en in het tarievenbesluit worden toegevoegd aan de totale inkomsten per regionale netbeheerder.<sup>10</sup> De ACM schat de inkoopkosten voor transport bij andere regionale netbeheerders op basis van de gerealiseerde inkoopkosten in 2021 in prijspeil 2025.
30. De geschatte inkoopkosten in het jaar 2025 voor RENDO bedragen EUR 2.982.672. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.
31. De nacalculatie inkoopkosten voor transport op basis van de gerealiseerde cijfers blijft noodzakelijk. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt volledig meegenomen in de tarieven in een volgend jaar (artikel 41b, tweede lid, van de E-wet).

#### 4.1.4. Conclusie

32. Uit de toepassing van de wettelijke formule volgt daarmee dat de totale inkomsten voor RENDO inclusief de geschatte inkoopkosten voor transport en exclusief tariefcorrecties EUR 15.704.721 bedragen voor het jaar 2025.

## 4.2. Tariefcorrecties

33. De ACM kan de tarieven die in het jaar 2025 zullen gelden.<sup>11</sup> Dit doet de ACM door de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties te berekenen. Hiertoe berekent de ACM in deze paragraaf de som van de tariefcorrecties. Deze som voegt de ACM toe aan de totale inkomsten exclusief tariefcorrecties.
34. De volgende correcties zijn voor dit tarievenbesluit van belang:

---

<sup>10</sup> Besluit van 14 december 2024, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummers 394 – 400.

<sup>11</sup> Artikel 41c, tweede lid, van de E-wet.

- a. Nacalculatie gewijzigd methodebesluit 2022-2024;
  - b. Nacalculatie netverliezen elektriciteit 2023;
  - c. Volumecorrectie voorschot nacalculatie netverliezen 2022;
  - d. Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen 2023;
  - e. Nacalculatie invoeding 2023.
35. De ACM past voor dit tarievenbesluit daarnaast de volgende specifieke tariefcorrectie toe:<sup>12</sup>
- a. Correctie inkoopkosten transport 2023.
36. De ACM zal met tariefcorrecties kosten of opbrengsten uit 2025 of uit eerdere jaren vergoeden in de tarieven van het jaar 2025.
37. Als de ACM inkomsten in het jaar t corrigeert voor kosten of opbrengsten uit eerdere jaren, dan houdt de ACM daarbij rekening met de financieringslasten of -baten als gevolg van dit tijdsverschil door middel van toepassing van een heffingsrente. Vanaf het tarievenbesluit 2022 hanteert de ACM de wettelijke rente voor niet-handelstransacties<sup>13</sup> (hierna: wettelijke rente) als heffingsrente.
38. Het uitgangspunt bij het toepassen van de wettelijke rente is dat over het totale bedrag rente wordt berekend vanaf 1 juli van het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft tot 1 juli 2025. Bij het vaststellen van het tarievenbesluit 2025 is de wettelijke rente voor de eerste helft van het jaar 2025 nog niet bekend. De ACM maakt daarom een schatting van deze wettelijke rente. Vanwege de toegenomen volatiliteit van de wettelijke rente schat de ACM deze parameter op de volgende manier.<sup>14</sup>
39. Voor de alternatieve schattingsmethode volgt de ACM de berekeningswijze die de Minister van Justitie aanhoudt bij vaststelling van de wettelijke rente.<sup>15</sup> Deze berekeningswijze gaat voor de wettelijke rente in het eerste half jaar van jaar t uit van de basisherfinancieringsrente van de ECB (hierna: ECB rente) geldend eind oktober in jaar t-1. Deze rentevoet wordt vermeerderd met 2,25 procentpunt en afgerond naar hele procenten om tot de wettelijke rente te komen. Ten tijde van het versturen van het informatieverzoek voor het tarievenbesluit 2025 is de ECB rentestand van eind oktober 2024 nog niet bekend. De ACM gaat daarom uit van de meest recente rentestand met peildatum 31 augustus 2024. De stand van de ECB rente op 31 augustus 2024 is 4,25%. Op basis van de berekeningswijze van de wettelijke rente schat de ACM de wettelijke rente voor het eerste half jaar van 2025 op 7%.
40. In de berekening voor de totale inkomsten elektriciteit 2025 zijn de nacalculaties in principe naar rato verdeeld over de richtbedragen van de transport- en aansluitdienst. Bepaalde nacalculaties worden echter specifiek aan de tariefruimte van één van de diensten toebedeeld. De toewijzing wordt per nacalculatie beschreven in de volgende paragrafen.

#### **4.2.1. Correctie inkoopkosten transport 2023**

41. De ACM calculeert de inkoopkosten voor transport voor 2023 na. Voor de totstandkoming van deze nacalculatie worden de gegevens op het blad 'Bijlage 1' van de gewijzigde x-factorberekening van de reguleringsperiode 2022-2026 gehanteerd.<sup>16</sup> De nacalculatie wordt als volgt bepaald.
42. Allereerst wordt berekend welke vergoeding de regionale netbeheerders via de reguleringssystematiek al hebben ontvangen voor de inkoopkosten transport in het jaar 2023. De vergoeding voor de geschatte inkoopkosten transport voor 2023 volgt uit het tarievenbesluit 2023.<sup>17</sup> Bij het bepalen van de vergoeding die

---

<sup>12</sup> Artikel 41b, tweede lid, van de E-wet.

<sup>13</sup> Hierbij doelt de ACM op de wettelijke rente, bedoeld in artikel 119 van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek.

<sup>14</sup> Van januari 2015 tot en met december 2022 stond de wettelijke rente op 2%. Vanaf 2023 werd de wettelijke rente volatieler. In het eerste half jaar van 2023 stond de wettelijke rente op 4%, in het tweede half jaar van 2023 op 6%, en in het eerste half jaar van 2024 op 7%.

<sup>15</sup> Zie ook de nota van toelichting bij het meest recente wijzigingsbesluit van de wettelijke rente. Besluit van 20 december 2023, *Stb.* 2023, 484, gepubliceerd op 22 december 2023.

<sup>16</sup> De berekeningen zijn terug te vinden op: [X-factorberekening regionale netbeheerders elektriciteit 2022-2026 | ACM.nl](https://www.acm.nl/x-factorberekening-regionale-netbeheerders-energie-2022-2026).

<sup>17</sup> Besluit van de ACM van 21 november 2022, met kenmerk ACM/UIT/587083 en zaaknummer ACM/22/176487.

regionale netbeheerders al hebben ontvangen, wordt rekening gehouden met volumeveranderingen waardoor netbeheerders in werkelijkheid een lagere of hogere vergoeding hebben ontvangen dan de geschatte vergoeding. De ACM doet dit als volgt:

- a. De ACM berekent de volumeverandering door de samengestelde output (hierna: SO) van de transportdienst op basis van gerealiseerde volumes in 2023 te delen door de SO van de transportdienst op basis van de rekenvolumes uit het oorspronkelijke methodebesluit. De volumes die hiervoor gebruikt worden zijn de volumes na toepassing van de volumekorting voor de energie-intensieve industrie.
  - b. De vergoeding voor de geschatte inkoopkosten transport voor 2023 uit het tarievenbesluit 2023 worden vermenigvuldigd met het percentage uit stap a.
43. Vervolgens wordt op grond van de reguleringsdata bepaald wat de hoogte van de daadwerkelijke inkoopkosten transport voor het jaar 2023 zijn. Het verschil tussen de al vergoede inkoopkosten en de werkelijke inkoopkosten over het jaar 2023 is het na te calculeren bedrag. Voor RENDO resulteert dit in een correctie van EUR 896.534, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

#### **4.2.2. Nacalculatie gewijzigd methodebesluit 2022-2024**

44. Op 14 december 2023 heeft de ACM het gewijzigde methodebesluit vastgesteld.<sup>18</sup> Met dit besluit geeft de ACM uitvoering aan de uitspraak van 4 juli 2023 van het CBb, waarin het methodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit 2022-2026 van 16 september 2021 is vernietigd. Het gewijzigde methodebesluit is met terugwerkende kracht van toepassing vanaf 1 januari 2022. In de tarieven van 2025 zal de ACM daarom een nacalculatie toepassen om de netbeheerders de inkomsten uit 2022-2024 toe te kennen zoals deze zouden zijn vastgesteld op basis van het gewijzigde methodebesluit.
45. Het verwerken van dit nacalculatiebedrag in één tarievenjaar brengt vanwege de omvang van het nacalculatiebedrag onwenselijke tariefschommelingen met zich mee. Daarom is in de tarieven 2024 reeds een voorschot op de nacalculatie is opgenomen. Het resterende nacalculatiebedrag wordt om dezelfde reden over de resterende jaren van de huidige reguleringsperiode verdeeld, zijnde 2025 en 2026. Om tariefschommelingen te voorkomen verwacht de ACM dat een 50%-50% verdeling over 2025 en 2026 tot de meest geleidelijke tariefontwikkeling leidt. De ACM kiest daarom voor een gelijkmatige spreiding over de twee resterende tariefjaren in deze reguleringsperiode.
46. Voor de nacalculatie vergelijkt de ACM de inkomsten die de regionale netbeheerders in 2022-2024 op basis van het oorspronkelijke methodebesluit gerealiseerd hebben met de inkomsten die zij zouden hebben gehad volgens het gewijzigde methodebesluit. Hiervoor kijkt de ACM naar het verschil in de efficiënte kosten per eenheid SO van het oorspronkelijke en gewijzigde methodebesluit en de werkelijke volumes die de netbeheerders in 2022-2024 hebben gerealiseerd. De ACM maakt de keuze voor werkelijke volumes omdat deze significant hoger zijn dan de (nieuwe) rekenvolumes. De efficiënte kosten per eenheid SO wordt in het gewijzigde methodebesluit hoger ingeschat dan in het oorspronkelijke methodebesluit. Door de werkelijke volumes als uitgangspunt te nemen wordt deze hogere vergoeding (efficiënte kosten) per eenheid SO ook meegerekend voor de volumes die de netbeheerder in 2022-2024 bovenop zijn (nieuwe) rekenvolumes heeft gerealiseerd. De ACM houdt ook rekening met het voorschot op de nacalculatie gewijzigd methodebesluit die de netbeheerders in de tarieven 2024 hebben ontvangen.
47. De nacalculatie gewijzigd methodebesluit is als volgt ingericht:
- a. De ACM berekent eerst de totale inkomsten voor 2022-2024 en de relevante nacalculaties in de tarieven 2024 op basis van het gewijzigde methodebesluit.
  - b. Vervolgens berekent de ACM de SO op basis van de werkelijke afnamevolumes in 2022 en 2023 (de "gerealiseerde SO"). Voor 2024 is dit nog niet mogelijk aangezien de werkelijke

---

<sup>18</sup> Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725.

volumes nog niet bekend zijn, dit effect wordt in de tarieven 2026 meegenomen. Voor 2024 hanteert de ACM vooralsnog de SO op basis van de rekenvolumes gebruikt in het gewijzigde methodebesluit.

- c. De inkomsten uit stap a worden vermenigvuldigd met de verhouding tussen de “gerealiseerde SO” van het betreffende jaar en de SO uit het gewijzigde methodebesluit. Dit resulteert in de totale inkomsten die de netbeheerders zouden hebben gerealiseerd als het gewijzigde methodebesluit bij aanvang van de reguleringsperiode al van kracht was.
- d. De ACM voert de berekeningen in stap a tot en met c ook uit op basis van het oorspronkelijke methodebesluit. Dit resulteert in de totale inkomsten die de netbeheerders hebben gerealiseerd met het oorspronkelijke methodebesluit.
- e. De uitkomst van stap c wordt afgetrokken van de uitkomst van stap d. Dit is het bedrag dat regionale netbeheerders minder hebben gehad in het oorspronkelijke methodebesluit ten opzichte van het gewijzigde methodebesluit.
- f. Vervolgens berekent de ACM hoe hoog de vergoeding is die de netbeheerders al hebben ontvangen via het voorschot dat is opgenomen in de tarieven 2024. Bij het bepalen welke vergoeding de netbeheerders al hebben ontvangen dient rekening te worden gehouden met volumeveranderingen. De volumes die hiervoor gebruikt worden zijn de volumes na toepassing van de volumekorting voor de energie-intensieve industrie. Voor de tarieven 2025 is dit nog niet mogelijk aangezien de werkelijke volumes 2024 nog niet bekend zijn. Dit effect wordt in de tarieven 2026 meegenomen.
- g. Het bedrag uit stap e wordt verminderd met het voorschot (stap f). Dit is het resterende nacalculatiebedrag. Deze wordt vervolgens met 50% vermenigvuldigd om tot het nacalculatiebedrag in 2025 te komen.

48. Voor RENDO resulteert dit in een correctie van EUR 2.529.481, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt naar verhouding aan zowel de tariefruimte voor de transportdienst als voor de aansluitdienst toegekend.

#### 4.2.3. Nacalculatie netverliezen elektriciteit 2023

49. In 2022 zijn de elektriciteitsprijzen sterk toegenomen en in 2023 en 2024 relatief hoog gebleven. Door deze hoge elektriciteitsprijzen is het voor de regionale netbeheerders duurder geworden om elektriciteit voor netverliezen in te kopen.<sup>19</sup> In het gewijzigde methodebesluit is bij het vaststellen van de totale toegestane inkomsten van de sector rekening gehouden met een significant lager kostenniveau voor de inkoop van netverliezen dan de daadwerkelijke kosten. Als gevolg daarvan worden de efficiënte kosten voor het inkopen van netverliezen elektriciteit in 2023 niet volledig gedekt via de totale inkomsten.
50. De ACM heeft de bevoegdheid om de tarieven te corrigeren, als de geschatte kosten in het gewijzigde methodebesluit afwijken van de daadwerkelijke kosten die de regionale netbeheerders in 2023 maken.<sup>20</sup> De ACM dient op basis van jurisprudentie wel prudent om te gaan met het inzetten van deze nacalculatiebevoegdheid.<sup>21</sup>
51. In het gewijzigde methodebesluit is geen voornemen opgenomen tot nacalculatie voor de inkoopkosten van netverliezen uit 2023. Gezien de extreme marktomstandigheden en het effect van deze marktomstandigheden op de financiële posities van de regionale netbeheerders heeft de ACM echter besloten over te gaan tot nacalculatie van deze kosten.<sup>22</sup> Deze kosten worden verwerkt in de tarieven voor 2025.

<sup>19</sup> Regionale netbeheerders zijn verplicht om netverliezen in te kopen op grond van artikel 16, eerste lid, onderdeel b en artikel 41, eerste lid van de E-wet.

<sup>20</sup> Op basis van artikel 41c, tweede lid, aanhef en onderdeel c, van de E-wet.

<sup>21</sup> Zie ook: het Methodebesluit transporttaken TenneT 2017-2021, randnummer 300 e.v. Het Methodebesluit netbeheerder van het net op zee TenneT 2017-2021, randnummer 203 e.v. Het Methodebesluit GTS 2017-2021, randnummer 283 e.v. CBB 24 juli 2018, ECLI:NL:CBB:2018:347, ov. 7.5.1.

<sup>22</sup> Zie: 'ACM houdt bij vaststelling tarieven 2023 rekening met hogere kosten voor netverliezen als gevolg van hoge energieprijzen', gepubliceerd op 29 juli 2022, acm.nl.

52. De ACM heeft bij de invulling van de nacalculatie de keuze om wel of niet te kijken naar onderlinge verschillen in kostenefficiëntie tussen regionale netbeheerders. Het niet betrekken van onderlinge efficiëntieverschillen houdt in dat de werkelijke kosten per individuele regionale netbeheerder worden nagecalculeerd. Het wel betrekken van onderlinge efficiëntieverschillen betekent dat per individuele regionale netbeheerder de sectorgemiddelde kosten worden nagecalculeerd.
53. Gelet op de extreme, onverwachte marktomstandigheden als gevolg van de energiecrisis is de ACM van mening dat het niet redelijk is om de invulling van de nacalculatie van de inkoopkosten van netverliezen volledig op basis van onderlinge efficiëntieverschillen te baseren, maar dat het ook niet redelijk is om dit helemaal buiten beschouwing te laten. De ACM concludeert namelijk dat regionale netbeheerders wel enige invloed hebben gehad op de inkoopkosten van netverliezen 2023. De regionale netbeheerders hebben invloed op de kosten uit kunnen oefenen door de volumes netverliezen te verminderen, ook hebben de regionale netbeheerders invloed op de inkoopprijs met de gekozen inkoopstrategie. Anderzijds zijn de stijgingen van de inkooprijzen in 2023 voor het grootste deel het gevolg van de energiecrisis. De ACM concludeert daarmee dat de kosten voor netverliezen in 2023 voor het grootste deel niet binnen de invloed van de regionale netbeheerders valt. Dit pleit ervoor dat onderlinge efficiëntieverschillen voor het grootste gedeelte van de nacalculatie niet worden meegenomen.
54. Op basis van bovenstaande overwegingen, acht de ACM een verdeling van de nacalculatie van netverliezen voor 25% op basis van onderlinge efficiëntieverschillen en de resterende 75% van de nacalculatie op werkelijke kosten evenredig.
55. Daarnaast is in het jaar 2023 bij het vaststellen van de totale inkomsten exclusief correcties door toepassing van de wettelijke formule (zie paragraaf 4.1.1.) sprake van een uitzonderlijk hoog inflatiecijfer (hierna: CPI) van 12,0%, welke voor een significant deel bestond uit de energiecomponent (5,83%).<sup>23</sup> Deze energieprijsstijgingen betekenen voor de regionale netbeheerders voornamelijk hogere inkoopkosten netverliezen en deze kosten krijgen zij in 2023 reeds via de nacalculatie netverliezen vergoed. De hoge CPI leidt via de wettelijke formule ook tot een inkomstenstijging ter dekking van kosten die niet uit netverliezen voortkomen, wat in combinatie met een nacalculatie van netverliezen mogelijk leidt tot een overdekking van energiekosten. De ACM heeft daarom onderzocht in hoeverre de prijsstijging op alle kostenposten niet zijnde netverliezen overeenkomt met de CPI van 12%.
56. De ACM heeft de regionale netbeheerders verzocht om toe te lichten hoe hun kosten die niet voorkomen uit netverliezen zich in 2023 hebben ontwikkeld en hoe deze ontwikkeling zich verhoudt tot de CPI in 2023. Op basis van de onderbouwing van de regionale netbeheerders concludeert de ACM dat de combinatie van de nacalculatie netverliezen en de toepassing van de wettelijke formule tot een te hoge vergoeding van de energiekosten in 2023 van afgerond 3,5% leidt. De ACM maakt daarom in de nacalculatie netverliezen 2023 een correctie voor de kosten die de netbeheerders in 2023 door de energiecomponent in de CPI extra vergoed hebben gekregen. De exacte berekeningsmethode van de nacalculatie volgt hieronder.
57. Als eerste wordt berekend welke kosten voor netverliezen in aanmerking komen voor nacalculatie. Dit zijn de kosten die regionale netbeheerders nog niet vergoed hebben gekregen via het gewijzigde methodebesluit, de wettelijke formule of opbrengsten voor netverliezen in 2023. Deze kosten worden per regionale netbeheerder als volgt berekend:
- a. Eerst worden voor peiljaar 2021 de sectorkosten verminderd met de sectoropbrengsten. Dit staat gelijk aan de sectorvergoeding voor netverliezen in de begininkomsten 2021 uit het gewijzigde methodebesluit;
  - b. Deze sectorvergoeding wordt op basis van de samengestelde output verdeeld over de regionale netbeheerders om tot de individuele vergoeding voor netverliezen in de begininkomsten 2021 te komen;
  - c. Deze individuele vergoeding per netbeheerder wordt via de wettelijke formule naar prijspeil en efficiëntieniveau 2023 gebracht. Dit staat gelijk aan de vergoeding ter dekking van de kosten

<sup>23</sup> Zie: CBS, [StatLine - Consumentenprijzen: bijdrage en impact, CPI 2015=100 \(cbs.nl\)](https://www.cbs.nl). De gekozen filters zijn: Bestedingscategorieën = 045000 Energie, Perioden = 2022 augustus, Onderwerp = Bijdrage aan de jaarmutatatie CPI.

voor netverliezen in 2023 die de netbeheerder al heeft ontvangen via het gewijzigde methodebesluit;

- d. Vervolgens wordt er berekend hoeveel de netbeheerders in 2023 door de energiegcomponent in de CPI extra vergoed kregen. Hiervoor wordt het correctiepercentage van afgerond 3,5% gebruikt dat volgt uit randnummer 56. Conform de toepassing van de CPI in de wettelijke formule in het Tarievenbesluit 2023 wordt dit correctiepercentage vermenigvuldigd met de totale inkomsten in 2022. Aangezien de correctie enkel de overige kosten betreft worden de totale inkomsten in 2022 eerst verminderd met de vergoeding voor netverliezen (zoals berekend in stap c);
  - e. De reeds vergoede kosten voor netverliezen in 2023 staan gelijk aan de som van de kostenschatting uit het gewijzigde methodebesluit (stap a-c), de extra inkomsten via de toepassing van de CPI (stap d) en de opbrengsten voor netverliezen in 2023;
  - f. Per netbeheerder staan de ongedekte kosten voor netverliezen in 2023 gelijk aan het verschil tussen de werkelijke kosten en de reeds vergoede kosten. Dit zijn de kosten die in aanmerking komen voor nacalculatie.
58. De nacalculatie wordt voor 75% berekend op basis van werkelijke kosten. Het nacalculatiebedrag dat hieruit volgt staat per regionale netbeheerder gelijk aan zijn ongedekte kosten uit randnummer 57 vermenigvuldigd met 75%.
  59. De nacalculatie wordt voor 25% berekend op basis van de sectorgemiddelde kosten. De sectorgemiddelde kosten staan gelijk aan het sectortotaal van de ongedekte kosten, gedeeld door de samengestelde output van de sector. Per regionale netbeheerder worden deze sectorgemiddelde kosten vermenigvuldigd met zijn samengestelde output. Het bedrag dat hieruit volgt wordt met 25% vermenigvuldigd om tot het nacalculatiedeel op basis van sectorgemiddelde te komen.
  60. Het bruto nacalculatiebedrag per regionale netbeheerder, vóór verrekening met het voorschot dat in de totale inkomsten 2023 is verwerkt, staat gelijk aan de som van het nacalculatiebedrag op basis van werkelijke kosten en het nacalculatiebedrag op basis van sectorgemiddelde kosten. Voor RENDO resulteert dit in een bruto nacalculatie van EUR 710.335.
  61. De regionale netbeheerders hebben in de tarieven 2023 een voorschot op de nacalculatie voor netverliezen in 2023 ontvangen. Om tot het netto nacalculatiebedrag voor netverliezen in 2023 te komen wordt dit voorschot afgetrokken van het bruto nacalculatiebedrag. Daarbij wordt rekening gehouden met volumeveranderingen waardoor netbeheerders in werkelijkheid een lagere of hogere vergoeding hebben ontvangen dan de vergoeding voor de schatting. Om hiervoor te corrigeren worden de gebruikte rekenvolumes voor de tarieven 2023 vergeleken met de werkelijke volumes die de netbeheerder in 2023 in rekening heeft gebracht.<sup>24</sup>
  62. Voor RENDO resulteert dit in een correctie van EUR – 698.741, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

#### 4.2.4. Volumecorrectie voorschot nacalculatie netverliezen elektriciteit 2022

63. In de tarievenbesluiten 2024 is de nacalculatie netverliezen 2022 opgenomen, waarbij rekening is gehouden met het voorschot op de nacalculatie die reeds in de tarievenbesluiten 2023 is opgenomen. Voor de verrekening van dit voorschot is nog geen rekening gehouden met volumeveranderingen. Het gaat daarbij om het verschil tussen enerzijds de rekenvolumes volgens het oorspronkelijke methodebesluit en anderzijds de gerealiseerde volumes in 2023. De gerealiseerde volumes 2023 waren ten tijde van het nemen van de tarievenbesluiten 2024 nog niet bekend. De ACM heeft aangegeven het voorschot op de

<sup>24</sup> Dit is dezelfde methode als gebruikt in randnummer 42 voor de correctie inkoopkosten transport 2023.

nacalculatie netverliezen 2022 te corrigeren voor volumeveranderingen zodra de gerealiseerde volumes 2023 bekend zijn. Deze volumecorrectie wordt verwerkt in de tarievenbesluiten 2025.<sup>25</sup>

64. Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR – 31.886. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

#### **4.2.5. Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen 2023**

65. In de reguleringsperiode 2022 – 2026 calculeert de ACM de risicovrije rente en de rentevoet voor vreemd vermogen in de *Weighted Average Cost of Capital* (hierna: WACC) na.<sup>26</sup> De ACM acht de verschillen die kunnen ontstaan tussen de schatting en de realisatie te groot om deze rentes niet te corrigeren. Daarbij komt dat kleine verschillen in de rente al een grote impact kunnen hebben op de tarieven vanwege de omvang van de gestandaardiseerde activa waarde (hierna: GAW).
66. De ACM berekent de nacalculatie als volgt. Eerst berekent de ACM op basis van de nagecalculeerde risicovrije rente en de nagecalculeerde rente voor de kostenvoet vreemd vermogen de WACC opnieuw (hierna: de herrekende WACC). Daarna wordt jaarlijks op sectorniveau het absolute verschil berekend tussen de geschatte vermogenskosten en de vermogenskosten op basis van de herrekende WACC voor het desbetreffende jaar. De ACM doet dit door rekening te houden met het lineaire verloop van de totale efficiënte kosten in het begin inkomstenjaar naar het eind inkomstenjaar (en dus niet met de WACC zoals deze is vastgesteld voor de tussenliggende jaren). Op deze manier ziet de correctie telkens op één jaar en is er geen sprake van een herverdeling van inkomsten over tijd.
67. Voor de invulling van de nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen wordt de sectorgemiddelde GAW in 2021 uit de gewijzigde x-factorberekening als uitgangspunt genomen. De sectorgemiddelde GAW wordt eerst naar efficiëntieniveau en prijspeil 2023 gebracht. Vervolgens worden de vermogenskosten tweemaal berekend door deze GAW te vermenigvuldigen met 1) de WACC die volgt uit de x-factorberekening, en 2) de herrekende WACC. Het verschil tussen de twee vermogenskosten vormt het nacalculatiebedrag voor de sector. Dit bedrag wordt vervolgens op basis van de samengestelde output aan de individuele netbeheerders toebedeeld.
68. Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR 863.647, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt naar verhouding aan zowel de tariefruimte voor de transportdienst als voor de aansluitdienst toegekend.

#### **4.2.6. Nacalculatie invoeding 2023**

69. De ACM heeft in het gewijzigde methodebesluit aangekondigd dat volumes voor invoeding voor elektriciteit nagecalculeerd zullen worden in het tarievenbesluit 2024.<sup>27</sup> De ACM doet dit omdat zij verwacht dat de invoedingsvolumes deze reguleringsperiode in verhouding sterker stijgen dan de afnamevolumes. Daardoor bestaat er een risico op onderdekking van de efficiënte kosten die de regionale netbeheerder maakt voor het faciliteren van invoeding.
70. Ten opzichte van het tarievenbesluit elektriciteit 2024 heeft de ACM de berekeningswijze van de nacalculatie in het huidige tarievenbesluit op één punt gewijzigd. De 'rolling forward' wegingsfactoren worden niet langer berekend als een gewogen gemiddelde van de tarieven voor afname in het nacalculatiejaar. De ACM wijzigt de berekening op dit punt, omdat zij na voortschrijdend inzicht van mening is dat de huidige berekeningswijze leidt tot een voorspelbaarder verloop van de 'rolling forward'

---

<sup>25</sup> Dit is dezelfde methode als gebruikt in randnummer 42 voor de correctie inkoopkosten transport 2023.

<sup>26</sup> Zie: Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummers 387-394.

<sup>27</sup> Zie: Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummers 378-386.

wegingsfactoren. Daarmee worden de jaar-op-jaar ontwikkelingen van de geschatte kosten per volume-eenheid invoeding beter te verklaren.

71. De nacalculatie invoeding is als volgt ingericht.
- De ACM berekent de verandering van invoedingsaldo's in 2023 ten opzichte van de rekenvolumes uit het gewijzigde methodebesluit.
  - De ACM berekent vervolgens de 'rolling forward' wegingsfactoren voor invoeding, die in feite een invoedingstarief representeren. Het startpunt voor de 'rolling forward' wegingsfactoren zijn de wegingsfactoren uit de gewijzigde x-factorbesluiten. Deze wegingsfactoren worden met de x-factor en CPI naar efficiëntieniveau en prijspeil 2023 gebracht om tot de 'rolling forward' wegingsfactoren te komen.
  - Het product van de verandering van invoedingssaldo's (stap a) en de bijbehorende 'rolling forward' wegingsfactoren (stap b) geeft het bruto nacalculatiebedrag.
  - In de reguleringsmethode zit echter al een vergoeding voor invoeding verwerkt in de afnametarieven.<sup>28</sup> Als de afnamevolumes zijn gestegen/gedaald, hebben regionale netbeheerders dus ook een hogere/lagere vergoeding voor invoeding gekregen dan in het gewijzigde methodebesluit is berekend. De ACM berekent de verandering van deze vergoeding als gevolg van een ontwikkeling in afnamevolumes. De uitkomst dient als correctie op het nacalculatiebedrag.
  - Het uiteindelijke nacalculatiebedrag dat RENDO ontvangt, volgt door de verandering van de vergoeding via afname (stap d) af te trekken van het bruto nacalculatiebedrag (stap c).
72. Voor RENDO resulteert dit in een nacalculatie van EUR 35.623, na toepassing van de wettelijke rente. Dit bedrag wordt volledig aan de tariefruimte voor de transportdienst toegekend.

#### 4.2.7. Conclusie

73. Gelet op het bovenstaande komt de ACM op een totaal bedrag van plus EUR 3.594.658 aan correcties voor het jaar 2025 voor RENDO.

### 4.3. Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties

74. In paragraaf 4.1.4. is uitgewerkt dat de totale inkomsten inclusief de geschatte inkoopkosten voor transport en exclusief tariefcorrecties EUR 15.704.721 bedragen voor het jaar 2025. In paragraaf 4.2.7. is berekend dat de tariefcorrecties EUR 3.594.658 bedragen voor het jaar 2025. Opgeteld vormen deze de totale inkomsten inclusief tariefcorrecties, te weten EUR 19.299.379. Dit is het bedrag dat RENDO in 2025 maximaal mag ontvangen. De onderstaande tabel bevat een samenvatting van de inkomsten en correcties. In bijlage 1 wordt de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

Paragraaf	Omschrijving	Bedrag
4.1.1.	Toepassing van de wettelijke formule	12.722.048
4.1.2.	Bijzondere investeringen en de verwerving van bestaande netten	0
4.1.3.	Schatting inkoopkosten transport 2025	2.982.672
4.1.4.	<b>Totale inkomsten inclusief geschatte inkoopkosten transport en exclusief tariefcorrecties</b>	<b>15.704.721</b>
4.2.1.	Correctie inkoopkosten transport 2023	896.534
4.2.2.	Nacalculatie gewijzigd methodebesluit 2022-2024	2.529.481
4.2.3.	Nacalculatie netverliezen elektriciteit 2023	- 698.741

<sup>28</sup> Zie: Besluit van de ACM van 14 december 2023, met kenmerk ACM/UIT/605244 en zaaknummer ACM/23/184725, randnummer 384.

4.2.4.	Volumecorrectie voorschot nacalculatie netverliezen 2022	- 31.886
4.2.5.	Nacalculatie risicovrije rente en de rente voor de kostenvoet vreemd vermogen 2023	863.647
4.2.6.	Nacalculatie invoeding 2023	35.623
4.2.7.	<b>Conclusie</b>	<b>3.594.658</b>
4.3.	<b>Totale inkomsten inclusief tariefcorrecties 2025</b>	<b>19.299.379</b>

#### 4.4. Wijzigingen rekenvolumes 2022-2026

75. De rekenvolumes wijzigen ten opzichte van vorig jaar als gevolg van het gewijzigde methodebesluit. Daarnaast worden de rekenvolumes ten opzichte van het methodebesluit aangepast door het buiten toepassing laten van de volumecorrectieregeling. Beide punten worden hieronder toegelicht.

##### 4.4.1. Gewijzigd methodebesluit

76. De rekenvolumes voor de reguleringsperiode 2022-2026 wijzigen ten opzichte van vorig jaar als gevolg van de wijziging van de peiljaren in het gewijzigde methodebesluit. De rekenvolumes in de tarievenbesluiten 2024 zijn gebaseerd op het oorspronkelijke methodebesluit met peiljaren 2018-2020, terwijl de rekenvolumes in de tarievenbesluiten 2025 gebaseerd zijn op het gewijzigde methodebesluit met peiljaar 2021.

##### 4.4.2. Buiten toepassing laten volumecorrectieregeling

77. In artikel 29, zevende lid, van de E-wet staat dat netbeheerders een korting op de volumes toepassen voor grootverbruikers met een vlak profiel. Deze korting wordt de 'volumecorrectieregeling' (hierna: VCR) genoemd. De wetgever heeft de VCR in de E-wet opgenomen nadat aan Nederland grenzende lidstaten vergelijkbare regelingen instelden. De regeling werd inhoudelijk gemotiveerd door te veronderstellen dat verbruikers die constant een grote hoeveelheid elektriciteit afnemen relatief minder kosten veroorzaken dan verbruikers die veel pieken in de afname veroorzaken.
78. Uit de uitspraak van het HvJ EU over de bevoegdheden van de toezichthouder volgt dat de wetgever deze korting niet had mogen vastleggen in de wet.<sup>29</sup> De ACM is daarna een onderzoek gestart om te beoordelen of de grootverbruikers met een vlak profiel daadwerkelijk minder kosten veroorzaken dan grootverbruikers met een meer fluctuerend profiel. Uit dit onderzoek concludeert de ACM dat er geen kwantitatief bewijs is dat grootverbruikers met een vlak profiel minder kosten veroorzaken en dat een tariefdifferentiatie niet gerechtvaardigd is.<sup>30</sup> De ACM heeft daarom aangekondigd om de VCR per 1 januari 2024 buiten toepassing te laten.
79. Voor de verwerking van het buiten toepassing laten van de VCR kijkt de ACM naar de rekenvolumes die worden gehanteerd in het tarievenbesluit. Bij deze rekenvolumes wordt gerekend met de geschatte volumes die volgen uit het gewijzigde methodebesluit. De schatting van die rekenvolumes houdt echter rekening met het bestaan van de VCR, waardoor de rekenvolumes naar beneden zijn bijgesteld. Door het buiten toepassing laten van de VCR is deze bijstelling niet meer representatief. Als gevolg zijn de rekenvolumes uit het gewijzigde methodebesluit een onderschatting van de werkelijke situatie zonder VCR. Hierdoor zouden netbeheerders meer inkomsten in rekening brengen dan is bedoeld. De ACM corrigeert dit effect door de rekenvolumes opnieuw te schatten.
80. Het uitgangspunt is de data uit het peiljaar 2021 en de schattingsmethode uit het gewijzigde methodebesluit. Het enige verschil is dat de rekenvolumes niet worden bijgesteld vanwege de VCR. De nieuwe rekenvolumes die daaruit volgen worden gebruikt voor de tarievenbesluiten 2025. Dit heeft geen

<sup>29</sup> HvJ EU 2 september 2021, ECLI:EU:C:2021:662, randnummers 103 t/m 116.

<sup>30</sup> Zie: 'ACM: in 2024 geen volumekorting meer voor grootverbruikers van elektriciteit', gepubliceerd op 24 mei 2023, acm.nl.

effect op de toegestane inkomsten, maar enkel op de hoeveelheid volumes waarover de toegestane inkomsten verdeeld worden.

## 5. Beoordeling van het tarievenvoorstel

81. In deze paragraaf beschrijft de ACM het proces van de beoordeling van de tarievenvoorstellen van de regionale netbeheerders. De regionale netbeheerder is bij zijn tarievenvoorstel uitgegaan van de E-wet en de Tarievenscode elektriciteit. De ACM sluit daar in haar toetsing bij aan. Daartoe toetst de ACM het voorstel onder meer aan de Richtlijnen Controle Tarieven. Dit heeft de ACM medegedeeld bij het verzoek aan de regionale netbeheerders om een voorstel in te dienen. Deze richtlijnen zien toe op de ontwikkeling van de tarieven voor iedere regionale netbeheerder. De richtlijnen zijn terug te vinden in de op 4 oktober 2024 gepubliceerde tarievenvoorstellen.
82. Als het voorstel voldoet aan de richtlijnen, stelt de ACM de tarieven vast conform het voorstel. Als het voorstel daar niet aan voldoet, zal de ACM de regionale netbeheerder verzoeken een gewijzigd voorstel in te dienen. Als het definitieve voorstel opnieuw niet aan de richtlijnen voldoet, heeft de ACM de mogelijkheid om zelf de hoogte van de tarieven te bepalen en deze vast te stellen.

### 5.1. Toetsingskader

83. De Tarievenscode elektriciteit schrijft voor dat kosten voor het transportdomein volledig vergoed moeten worden via de transporttarieven en dat kosten voor het aansluitdomein volledig vergoed moeten worden via de aansluittarieven.<sup>31</sup> Om die reden stelt de ACM afzonderlijke richtbedragen vast voor het transportdomein en het aansluitdomein. Deze richtbedragen staan gelijk aan de totale inkomsten die behaald mogen worden via de tarieven van het betreffende domein. De regionale netbeheerders dienen hun tarievenvoorstel zo in te richten dat de resulterende verwachte totale inkomsten per domein niet meer dan één procentpunt afwijken van de richtbedragen. Aanvullend stelt de ACM op basis van deze richtbedragen de verwachte tariefmutatie voor de transport- en aansluittarieven vast.
84. De richtbedragen worden vastgesteld door iedere inkomstenpost op grond van de Tarievenscode elektriciteit toe te wijzen aan het transportdomein, het aansluitdomein of aan beide domeinen. Iedere inkomstenpost die aan één domein wordt toegewezen wordt volledig aan het richtbedrag van het betreffende domein toegerekend. De inkomstenposten die aan beide domeinen worden toegewezen worden in een vaste verhouding over de richtbedragen van de domeinen verdeeld. De vaste verhouding wordt vastgesteld op basis van de inkomstenverdeling tussen het transportdomein en het aansluitdomein uit het tarievenbesluit van het voorgaande jaar.
85. Vanuit het principe van kostenoriëntatie vereist de ACM dat de tariefmutaties die meer dan vier procentpunt afwijken van de gemiddelde verwachte tariefmutatie door de regionale netbeheerder onderbouwd worden. Deze gemiddelde verwachte tariefmutatie, die per groep van tariefcategorieën kan verschillen, wordt gebaseerd op de toepassing van de x-factor, q-factor en de cumulatieve effecten van correcties op de tarieven van 2025. Uit de kostenonderbouwing moet blijken dat een afwijking van de verwachte tariefmutatie noodzakelijk is om specifiek voor de betreffende afnamecategorie tot een meer kostengeoriënteerd tarief te komen. De ACM verzoekt in ieder geval om een toelichting of kostenonderbouwing bij afwijkingen van meer dan vier procentpunt (positief of negatief) ten opzichte van de verwachte tariefmutatie.
86. Daarnaast beoordeelt de ACM het voorstel op de door RENDO voorgestelde deelmarktgrenzen. In artikel 2.3.3c van de Tarievenscode elektriciteit staan voorgeschreven deelmarktgrenzen.<sup>32</sup> De regionale netbeheerder mag hier van afwijken. Afwijkende grenzen dienen schriftelijk bij de ACM te worden gemeld.<sup>33</sup>

---

<sup>31</sup> In artikel 2.25, tweede lid, Netcode elektriciteit staan gelijksoortige grenzen.

<sup>32</sup> In artikel 2.25, tweede lid, Netcode elektriciteit staan gelijksoortige grenzen.

<sup>33</sup> Artikel 2.3.3., Tarievenscode elektriciteit. Afwijking van artikel 2.25, tweede lid, Netcode elektriciteit is mogelijk en dient schriftelijk te worden gemeld bij de ACM op grond van artikel 2.25, vierde lid, Netcode elektriciteit.

De ACM kijkt naar de aanpassingen ten opzichte van de gehanteerde deelmarktgrenzen voor het voorgaande tarievenjaar en controleert of de voorgestelde deelmarktgrenzen volledig en eenduidig zijn.

87. Als het voorstel voldoet aan de richtlijnen, stelt de ACM de tarieven vast conform het voorstel. Als het voorstel daar niet aan voldoet, kan de ACM zelf de hoogte van de tarieven bepalen en deze vaststellen. Met inachtneming van voornoemd toetsingskader heeft de ACM de individuele voorstellen getoetst.

## 5.2. Beoordeling van het voorstel

88. De ACM heeft het eerste voorstel van RENDO van 27 september 2024 beoordeeld. De ACM heeft geconstateerd dat de voorgestelde deelmarktgrenzen afwijken ten opzichte van de voorgeschreven deelmarktgrenzen in de Tarievenscode elektriciteit.<sup>34</sup> De ACM heeft RENDO verzocht om zijn melding voor afwijkende deelmarktgrenzen te verduidelijken. De ACM heeft RENDO op 22 oktober 2024 verzocht hiervoor een aangepast tarievenvoorstel in te dienen. Daarnaast heeft de ACM RENDO gevraagd haar deelmarktgrenzen voor de voor de tariefcategorieën LS en Trafo MS/LS te verduidelijken. RENDO heeft op 25 oktober 2024 een aangepast tarievenvoorstel ingediend.
89. De ACM heeft het voorstel van 25 oktober 2024 beoordeeld. RENDO heeft van de Tarievenscode elektriciteit afwijkende deelmarktgrenzen bij de ACM gemeld. Naar de mening van de ACM is dit voorstel in overeenstemming met de vereisten zoals die uit het hiervoor uiteengezette toetsingskader volgen. De ACM heeft de hiermee voorgestelde tarieven en deelmarktgrenzen verwerkt in het tarievenblad in bijlage 2 van dit besluit.

## 5.3 Conclusie

90. Gelet op het voorgaande bepaalt de ACM dat de tarieven voor het jaar 2025 zullen worden vastgesteld conform bijlage 2 van dit besluit.

---

<sup>34</sup> Artikel 2.3.3c. Tarievenscode elektriciteit.

## 6. Dictum

91. Op grond van artikel 41c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 stelt de Autoriteit Consument en Markt de transport- en aansluittarieven voor het jaar 2025, die N.V. RENDO ten hoogste in rekening mag brengen, vast overeenkomstig bijlage 2a.
92. Bij het vaststellen van de transport- en aansluittarieven heeft de Autoriteit Consument en Markt gebruik gemaakt van de door N.V. RENDO gehanteerde deelmarktgrenzen. In bijlage 2b van dit besluit zijn de deelmarktgrenzen voor N.V. RENDO weergegeven.
93. Van dit besluit zal de Autoriteit Consument en Markt mededeling doen in de Staatscourant. Voorts zal zij dit besluit publiceren op haar website ([www.acm.nl](http://www.acm.nl)) en ter inzage leggen ten kantore van de Autoriteit Consument en Markt. Daarnaast is N.V. RENDO verplicht om een exemplaar ter inzage te leggen in ieder van haar vestigingen.
94. De tarieven treden in werking op 1 januari 2025.

Den Haag,

Datum: 22 november 2024

Autoriteit Consument en Markt,

namens deze,

M.G.M. Coenraad – Van der Zande MSc.  
Teammanager Directie Toezicht Energie

*Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven.*

## Bijlage 1 – De rekenmodule voor het jaar 2025

De ACM heeft op haar website ([www.acm.nl](http://www.acm.nl)) het Excelbestand “Berekening totale inkomsten 2025 regionaal netbeheer elektriciteit” gepubliceerd met daarin de berekening van de totale inkomsten voor het jaar 2025. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage van dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

## Bijlage 2 – De tarieven voor het jaar 2025

De ACM heeft op haar website ([www.acm.nl](http://www.acm.nl)) het Excelbestand “Tarievenblad N.V. RENDO Elektriciteit 2025” gepubliceerd met daarin de vastgestelde tarieven voor het jaar 2025. Dit bestand is gepubliceerd als bijlage van dit tarievenbesluit en maakt hier integraal onderdeel van uit.

## Bijlage 3 – Relevante wettelijke bepalingen

### Elektriciteitswet 1998

#### Artikel 16, eerste lid

De netbeheerder heeft in het kader van het beheer van de netten in het voor hem krachtens [artikel 36](#) of [37](#) vastgestelde gebied tot taak:

- a. de door hem beheerde netten in werking te hebben en te onderhouden;
- b. de veiligheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen;
- c. de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij in overweging worden genomen maatregelen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden;
- d. voldoende reservecapaciteit voor het transport van elektriciteit aan te houden;
- e. op de grondslag van [artikel 23](#) derden te voorzien van een aansluiting op de netten;
- f. op de grondslag van [artikel 24](#) ten behoeve van derden transport van elektriciteit uit te voeren;
- g. het bevorderen van de veiligheid bij het gebruik van toestellen en installaties die elektriciteit verbruiken;
- h. op verzoek van een producent vast te stellen of diens productie-installatie geschikt is voor de opwekking van elektriciteit uit hernieuwbare energiebronnen of uit andere energiebronnen dan wel of sprake is van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling, alsmede of de inrichting om te meten geschikt is voor de meting van de elektriciteit die met de productie-installatie wordt opgewekt en op een net of een installatie ingevoerd;
- i. i.de hoeveelheid elektriciteit te meten die afkomstig is van een productie-installatie voor duurzame elektriciteit of klimaatneutrale elektriciteit of van een installatie voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling;
- j. koppelingen met andere netten te realiseren en reparaties aan zijn net uit te voeren;
- k. onverminderd [artikel 79](#), op een geschikte wijze gegevens te publiceren over koppelingen tussen de netten, gebruik van de netten en de toewijzing van transportcapaciteit;
- l. afnemers alle gegevens te verstrekken die zij voor een efficiënte toegang tot het net inclusief het gebruik ervan nodig hebben;
- m. voorzieningen te treffen in geval van een faillissement van een leverancier van elektriciteit aan afnemers als bedoeld in [artikel 95a, eerste lid](#);
- n. ervoor zorg te dragen dat een afnemer als bedoeld in [artikel 95a, eerste lid](#), voor elke aansluiting beschikt over een geïnstalleerde meetinrichting, tenzij die afnemer blijkens de voorwaarden, bedoeld in [artikel 31, eerste lid, onderdelen a of b](#), beschikt over een onbemeten aansluiting;
- o. zorg te dragen voor het beheer en onderhoud van de bij een afnemer als bedoeld in [artikel 95a, eerste lid](#), geïnstalleerde meetinrichting;
- p. de taken te vervullen die voortvloeien uit het bepaalde bij of krachtens [Externe link:verordening 2019/943](#);
- q. zijn netten te beschermen tegen mogelijke invloeden van buitenaf.

#### Artikel 29, zevende lid

Bij het in rekening brengen van het tarief, bedoeld in het eerste lid, past de netbeheerder voor een afnemer met een bedrijfstijd van ten minste 65% en een verbruik op jaarbasis van ten minste 50 GWh, niet zijnde een netbeheerder, in een kalenderjaar een volumecorrectie van ten hoogste 90% toe op de tariefdragers van het transporttarief die zien op verbruik of aan het net onttrokken vermogen, op basis van de formule:

$$\text{volumecorrectie (in \%)} = (\text{bedrijfstijd} - 65\%) / (85\% - 65\%) * (\text{verbruik} - 50 \text{ GWh}) / (250 \text{ GWh} - 50 \text{ GWh}) * 100$$

waarbij

verbruik = de in de periode van een jaar aan het net onttrokken hoeveelheid elektriciteit, uitgedrukt in GWh met een maximum van 250 GWh.

#### **Artikel 41a**

1. Ten behoeve van het voorstel, bedoeld in artikel 41b, stelt de Autoriteit Consument en Markt voor iedere netbeheerder afzonderlijk voor dezelfde periode als waarvoor het besluit geldt op grond van artikel 41, eerste lid, vast:
  - a. de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering,
  - b. de kwaliteitsterm, en
  - c. het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld.
2. De Autoriteit Consument en Markt kan het in het eerste lid, onderdeel c, bedoelde rekenvolume gedurende de in de aanhef van dat lid bedoelde periode wijzigen.
3. Indien het besluit op grond van artikel 41, eerste lid, bij een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herziet de Autoriteit Consument en Markt de in het eerste lid vermelde besluiten met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode.

#### **Artikel 41b**

1. Iedere netbeheerder zendt jaarlijks voor 1 oktober aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel voor de tarieven die deze netbeheerder ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, en de taken, bedoeld in artikelen 7a, 17a en 22a, en voor zover het betreft de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet, de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, met inachtneming van:
  - a. het uitgangspunt dat de kosten worden toegerekend aan de tariefdragers betreffende de diensten die deze kosten veroorzaken,
  - b. de tariefstructuren vastgesteld op grond van artikel 36 of 37,
  - c. het bepaalde bij of krachtens artikel 41a,
  - d. de formule

$$TI_t = \left(1 + \frac{cpi - x + q}{100}\right) TI_{t-1}$$

waarbij

$TI_t$  = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

$TI_{t-1}$  = de totale inkomsten uit de tarieven in het jaar voorafgaande aan het jaar t, te weten de som van de vermenigvuldiging van elk tarief in jaar t-1 en het op basis van artikel 41a, eerste lid, onderdeel c, vastgestelde rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld;

cpi = de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex (alle huishoudens), berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek;

x = de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering;

q = de kwaliteitsterm, die de aanpassing van de tarieven in verband met de geleverde kwaliteit aangeeft;

- e. de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, voor zover de kosten doelmatig

- zijn;
- f. [dit onderdeel is nog niet in werking getreden;]
  - g. het totaal van de gemaakte kosten voor een verwerving van een bestaand net waarvoor nog niet eerder een netbeheerder was aangewezen door of met instemming van Onze Minister en voor de investeringen tot aanpassing van dat verworven net waardoor aan de bij of krachtens deze wet daaraan gestelde eisen wordt voldaan, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
  - h. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;
  - i. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;
  - j. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 7a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en niet op grond van artikel 30b in rekening zijn gebracht via een tarief;
  - k. de geschatte kosten voor de uitvoering van artikel 17a, voor zover deze kosten doelmatig zijn;
  - l. de gemaakte kosten voor de uitvoering van artikel 22a, voor zover deze kosten doelmatig zijn en deze kosten niet op grond van het bepaalde bij of krachtens artikel 22a, zevende lid, worden betaald door de verzoeker, bedoeld in artikel 22a, eerste lid.
2. De geschatte kosten die een netbeheerder voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste en tweede lid, bij een andere netbeheerder in rekening zal brengen, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onder d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van deze andere netbeheerder. Het verschil tussen de geschatte en gerealiseerde kosten wordt betrokken bij de vaststelling van de totale inkomsten uit de tarieven van de andere netbeheerder in een volgend jaar.
3. De geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet voor de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, maakt, worden zonder toepassing van de formule, bedoeld in het eerste lid, onderdeel d, en met toepassing van het besluit, bedoeld in artikel 41, eerste lid, onderdeel b, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven van de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet.
4. De Autoriteit Consument en Markt stelt een beleidsregel vast betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e en g.
5. De Autoriteit Consument en Markt kan een beleidsregel vaststellen betreffende de beoordeling van doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onderdelen j en k.

#### **Artikel 41c**

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de tarieven, die kunnen verschillen voor de verschillende netbeheerders en voor onderscheiden tariefdragers, jaarlijks vast.
2. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren, indien de tarieven die golden in dat jaar of de jaren voorafgaand aan het jaar t:
  - a. bij rechterlijke uitspraak of met toepassing van de artikel 6:19 of 7:11 van de Algemene wet bestuursrecht zijn gewijzigd;
  - b. zijn vastgesteld met inachtneming van onjuiste of onvolledige gegevens en de Autoriteit Consument en Markt, indien zij de beschikking had over juiste of volledige gegevens, tarieven zou hebben vastgesteld die in aanmerkelijke mate zouden afwijken van de vastgestelde tarieven;
  - c. zijn vastgesteld met gebruikmaking van geschatte gegevens en de feitelijke gegevens daarvan afwijken;
  - d. zijn vastgesteld met gebruikmaking van gegevens omtrent kosten voor bepaalde diensten,

terwijl netbeheerders die diensten in het jaar t of een gedeelte van jaar t niet hebben geleverd of voor die diensten geen of minder kosten hebben gemaakt;

- e. zijn vastgesteld op basis van de geschatte kosten als bedoeld in het zevende lid en de gerealiseerde efficiënte kosten die daarvan afwijken.
3. Indien een voorstel niet binnen de termijn, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, aan de Autoriteit Consument en Markt is gezonden, stelt deze de tarieven voor de desbetreffende netbeheerder uit eigen beweging vast met inachtneming van artikel 41b.
4. Indien de totale inkomsten aan het begin van de periode, bedoeld in artikel 41, eerste lid, niet in overeenstemming zijn met het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is, kan de Autoriteit Consument en Markt bij de toepassing van de formule, genoemd in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, in plaats van TIt-1, de totale inkomsten vaststellen op het efficiënte kostenniveau inclusief een rendement dat in het economisch verkeer gebruikelijk is.
5. Indien een besluit op grond van artikel 41, eerste lid, of 41a eerste lid, bij onherroepelijke rechterlijke uitspraak is vernietigd of bij een onherroepelijk besluit op bezwaar is herroepen, herberekent de Autoriteit Consument en Markt de tarieven, bedoeld in het eerste lid, met toepassing van de met inachtneming van die uitspraak of dat besluit op bezwaar gecorrigeerde methode onderscheidenlijk gecorrigeerde doelmatigheidskorting, kwaliteitsterm of rekenvolume, en verdisconteert zij de uitkomsten van deze herberekening in de eerstvolgende op grond van het eerste lid vast te stellen tarieven. Daarbij worden deze herberekening en de wijze waarop de uitkomsten daarvan in de tarieven zijn verdisconteerd separaat weergegeven.
6. De Autoriteit Consument en Markt kan de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren met de gedeelde inkomsten die voor netbeheerders zijn ontstaan door toepassing van een volumecorrectie op grond van artikelen 29, zevende tot en met tiende lid, in 2014.
7. De Autoriteit Consument en Markt betreft bij het vaststellen van de tarieven:
  - a. de geschatte vermogenskosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft zal maken met betrekking tot nog niet in gebruik genomen investeringen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is;
  - b. de geschatte kosten die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet heeft voor investeringen die in het jaar waarop het tarievenvoorstel betrekking heeft, in gebruik worden of zijn genomen, waarop de projectprocedure, bedoeld in afdeling 5.2 van de Omgevingswet van toepassing is.
8. Indien de netbeheerder van het net op zee op grond van artikel 42a, derde lid, een bedrag in rekening brengt bij de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet wordt dat bedrag zonder toepassing van de formule, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, toegevoegd aan de totale inkomsten uit de tarieven.